

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **S. Š.**, zastoupeného JUDr. Josefem Cholastou, advokátem, se sídlem Hlavní náměstí 46/14, Krnov, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 12. 2011, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 7. 2012, č. j. 19 Ad 11/2012 - 28,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- II.** Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Ustanovenému zástupci JUDr. Josefu Cholastovi, advokátovi, se sídlem Hlavní náměstí 46/14, Krnov, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 1936 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Rozhodnutím ze dne 20. 12. 2011, č. j. 681 025 0469/315-LN (dále též „napadené rozhodnutí“), žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila rozhodnutí žalované ze dne 8. 11. 2011, jímž byla zamítnuta žádost žalobce o plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek pro nárok na invalidní důchod podle ustanovení § 38 a 40 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť žalobce nezískal potřebné doby pojištění.

[2] Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil nedatovanou žalobou, ve které tvrdil, že datum vzniku jeho invalidity nastalo dříve, než uvádí žalovaná, a poukazoval

na svůj nepříznivý zdravotní stav v letech 1996 až 1997. Nezapočtením této doby dle žalobce došlo k situaci, že nejsou splněny podmínky pro přiznání invalidního důchodu.

[3] Žalovaná se k žalobě vyjádřila v podání ze dne 10. 4. 2012, v němž tvrdila, že v posuzovaném případě se jedná o odbornou lékařskou otázku, na niž je napadené rozhodnutí závislé, přičemž žalovaná navrhla posudek příslušné posudkové komise MPSV ČR.

[4] Krajský soud v Ostravě si opatřil posudek od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, detašované pracoviště v Ostravě, ze dne 15. 6. 2012, č. j. 2012/623-OS, podle kterého rozhodujícím zdravotním postižení žalobce je smíšená osobnostní porucha hodnocena jako zvláště těžká, s těžkými dekompenzacemi, doložena psychiatrickými nálezy z let 2005 – 2006. Před datem 3/2005 nebyl žalobce psychiatricky léčen ani vyšetřován, anamnesticky snad jen v r. 1985 jsou podle posudkové komise epizodicky uváděny depresivní potíže, tehdy snad byl žalobce vyšetřen a léčen s následným ústupem potíží. V letech 1987 – 2004 posudková komise nenašla žádný záznam o psychických potížích. Posudková komise sice předpokládá, že žalobce trpěl smíšenou poruchou osobnosti i dříve, byl však schopen vykonávat soustavnou výdělečnou činnost, přičemž k dekompenzaci psychických potíží došlo mezi březnem 2005 až květnem 2006, kdy byl léčen v pracovní neschopnosti a pobíral dávky v době nemoci. Posudková komise nezjistila jiné závažné onemocnění snižující pracovní potenciál žalobce. Datum vzniku invalidity nelze dle posudkové komise posunout, neboť den vzniku invalidity na 29. 3. 2006 považuje posudková komise za nejzazší možné datum a jako vysoce hraniční. Zdravotní stav žalobce posudková komise podřadila pod kapitolu V, položku 5, písm. d) přílohy č. 2 k vyhl. č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, ve znění do 31. 12. 2009 (dále jen vyhláška č. 284/1995), s mírou poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti ve výši 70%, a poté pod kapitolu V, položku 7, písm. c) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity) (dále jen „vyhláška č. 359/2009“), s mírou poklesu pracovní schopnosti ve výši 70%.

[5] Předvolání k jednání nařízenému krajským soudem na den 24. 7. 2012 stěžovatel převzal dne 26. 6. 2012.

[6] Krajský soud v Ostravě ve věci rozhodl rozsudkem č. j. 19 Ad 11/2012 - 28 ze dne 24. 7. 2012, kterým žalobu zamítl. Krajský soud poukázal na obsah posudku a dospěl k závěru, že žalobce nesplnil druhou podmínku pro přiznání invalidního důchodu v podobě potřebné doby pojištění v délce 5 roků v posledních 10 letech před vznikem invalidity žalobce, neboť žalobce získal pouze 4 roky a 236 dnů pojištění. Ohledně stanovení dřívějšího data vzniku invalidity krajský soud poukázal na obsah posudku, který posunutí termínu vzniku invalidity zcela vyloučil – k témuž závěru ostatně Krajský soud v Ostravě dospěl i v předchozím řízení sp. zn. 20 Cad 70/2006. Ke dni vzniku invalidity nebyl žalobce starší 38 let, tudíž potřebnou dobu pojištění nebylo možno podle krajského soudu zjistit podle ustanovení § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění. Žalobci se nepodařilo prokázat dodatečnou dobu pojištění, ani to netvrdil (rovněž netvrdil, že další dobu pojištění získal po vzniku invalidity, nebo že se stal invalidním následkem pracovního úrazu) a žalovaná proto dle krajského soudu postupovala správně, pokud žalobci nepřiznala invalidní důchod.

[7] Dne 9. 8. 2012 byl Krajskému soudu v Ostravě doručen přípis Okresního soudu v Ostravě ze dne 6. 8. 2012, jehož obsahem bylo postoupení podání žalobce obsahující žádost o odročení jednání nařízeného na den 24. 7. 2012 s odůvodněním, že žalobcem zvolená advokátka je v pracovní neschopnosti. Z razítka na tomto podání vyplývá, že podání žalobce

pokračování

došlo Okresnímu soudu v Ostravě dne 25. 7. 2012; podání bylo podle podacího razítka žalobcem podáno k poštovní přepravě dne 19. 7. 2012.

II. Kasační stížnost

[8] Proti tomuto rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 7. 2012, č. j. 19 Ad 11/2012 - 28, podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost ze dne 29. 8. 2012, v níž požadoval přidělení advokáta.

[9] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 12. 10. 2012, č. j. 6 Ads 119/2012 - 14, ustanovil stěžovateli jako zástupce JUDr. Josefu Cholastu, advokáta.

[10] Stěžovatel prostřednictvím svého zástupce doplnil svou kasační stížnost podáním ze dne 7. 11. 2012, v níž uvedl, že kasační stížnost podává z důvodů podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel tvrdil, že mu postupem soudu bylo upřeno právo být přítomen projednávání jeho věci podle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Stěžovatel poté, co bylo nařízeno jednání, kontaktoval JUDr. Jiřinu Hájkovou, advokátku, se žádostí, aby jej zastupovala. Advokátka se v dané době léčila z těžkého úrazu, a proto stěžovateli poradila, aby požádal o odročení jednání na jinou dobu, což stěžovatel učinil doporučeným dopisem ze dne 19. 7. 2012. Stěžovatel vycházel z toho, že jednání bude na základě této žádosti odročeno. Neúčast stěžovatele u projednání věci měla dopad na to, že se nemohl vyjádřit k důkazům předloženým u jednání.

[11] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[12] Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě vzešlo (ustanovení § 102 s. ř. s.), kasační stížnost je včasná (ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s.) a přípustná, neboť nejsou naplněny důvody podle ustanovení § 104 s. ř. s.

[13] Ačkoli se stěžovatel dovolává stížnostního důvodu podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. spočívající v tvrzené zmatečnosti z důvodu neodročení jednání, jedná se podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2005, č. j. 2 Afs 5/2005 - 96; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2004, č. j. 5 Ads 63/2003 - 35) o argumentaci naplňující kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto přezkoumal napadený rozsudek pouze podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. – srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2004, č. j. 1 As 7/2004 - 47.

[14] Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě v mezích řádně uplatněného kasačního důvodu podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a v rozsahu kasační stížnosti podle ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná; k tomuto závěru vedly Nejvyšší správní soud následující úvahy:

[15] Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu nepřezkoumatelnosti soudního rozhodnutí spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku

důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[16] Podle ustanovení § 50 s. ř. s. platí, že „*z důležitých důvodů může být jednání odročeno. Soud může odročit jednání též tehdy, jestliže to účastníci shodně navrhnou.*“

[17] Z ustanovení § 50 s. ř. s. a judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2005, č. j. 2 Afs 5/2005 – 96; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2004, č. j. 5 Ads 63/2003 – 35) vyplývá, že pokud účastník řízení požádá o odročení jednání z důvodu nemoci své osoby nebo právního zástupce, kterého si zvolil, přičemž z jeho jednání nevyplývá, že by bylo motivováno snahou prodlužovat soudní řízení, je na místě nařízené jednání odročit. To však platí pouze za situace, kdy žádost o odročení jednání byla příslušnému soudu doručena včas, tj. před zahájením nařízeného jednání.

[18] V posuzovaném případě se však o tuto situaci nejedná, neboť stěžovatel zaslal sice svou žádost dle podacího razítka již 19. 7. 2012, ale na Okresní soud v Ostravě. Krajskému soudu v Ostravě, který ve věci rozhodoval, se proto omluva z jednání dostala do dispozice až 9. 8. 2012, tj. po proběhnutí nařízeného jednání. Za takové situace nelze ničeho Krajskému soudu v Ostravě na jeho procesním postupu vytknout, neboť krajský soud nemohl jakýmkoli způsobem zjistit, že stěžovatel požádal o odročení jednání. Pokud by Nejvyšší správní soud přijal argumentaci stěžovatele ohledně toho, že krajský soud měl odročit jednání, ačkoli o omluvě účastníka řízení neměl (a jak bude dále vysvětleno ani nemohl mít) tušení, vedlo by to k naprosté paralýze rozhodovací činnosti soudů, neboť by nemohlo proběhnout jakékoli jednání soudu bez obavy z toho, že někde existuje žádost o odročení jednání, jejíž prostřednictvím by se neúspěšný účastník dovolával porušení svého práva na účast při jednání soudu s tím, že rozsudek vydaný na takovémto jednání by musel být Nejvyšším správním soudem ke kasační stížnosti účastníka zrušen.

[19] Stěžovatel o nařízeném jednání věděl již od 26. 6. 2012 a od tohoto data si proto mohl sjednat náležité zastoupení advokátem, případně požádat o odročení jednání z důvodu nemoci jím zvoleného zástupce. Pokud nastalou situaci stěžovatel řešil na poslední chvíli, je nutné případné komplikace spojené s doručováním prostřednictvím držitele poštovní licence (podání bylo doručeno okresnímu soudu až 25. 7. 2012, tj. 6 dnů po jeho podání stěžovatelem) klást k jeho tíži. O tom, zda byla jeho žádost o odročení jednání doručena příslušnému soudu a zda bylo jednání odročeno, se mohl stěžovatel s ohledem na časové okolnosti informovat případně i telefonicky. Nepostupoval-li tak, zvláště pokud svou žádost zaslal zcela jinému soudu, nemohl spoléhat na to, že jednání nařízené na 24. 7. 2012 bude na základě takovéto žádosti odročeno.

[20] Nejvyšší správní soud rovněž nemůže přehlédnout skutečnost, že stěžovatel svou žádost o odročení jednání zaslal Okresnímu soudu v Ostravě, nikoli Krajskému soudu v Ostravě. Pokud stěžovatel v průběhu řízení vždy komunikoval a zasílal svá podání Krajskému soudu v Ostravě, není Nejvyššímu správnímu soudu naprosto zjevné, z jakého důvodu svou žádost o odročení jednání zaslal Okresnímu soudu v Ostravě a nikoli Krajskému soudu v Ostravě, ačkoli v tomto podání hovoří rovněž o Krajském soudu v Ostravě. Tím spíše nelze podle názoru Nejvyššího správního soudu zcela ničeho vytknout Krajskému soudu v Ostravě, neboť ten nemůže jakkoli předpokládat (případně zjistit), že podání, jež je fakticky jemu určeno, bude účastníkem řízení adresováno zcela jinému soudu. Nejvyšší správní soud přitom nepřehlédl, že stěžovatel zaměňoval sídla a názvy soudů v adrese a v obsahu tohoto podání; stěžejní však je, že na obálce, kterou tuto žádost zasílal, uvedl „Okresní soud“, což vedlo poštu k opravě adresy (která zněla jinak na sídlo krajského soudu) a k doručování předmětného podání Okresnímu soudu v Ostravě. Také v obsahu podání stěžovatele byl opakovaně zaměněn krajský a okresní soud. Případné komplikace v doručování zásilky způsobené nesprávným postupem odesílatele

pokračování

(zde stěžovatele v uvedení rozporné adresy) ale nelze klást k tíži krajského soudu a dovozovat vadu řízení, neboť tyto okolnosti nemohl krajský soud jakkoli předvídat, natož ovlivnit.

[21] K tvrzení stěžovatele o tom, že telefonicky krajský soud kontaktoval, nemůže Nejvyšší správní soud přihlídnout, neboť v předmětném spise není jakýkoli úřední záznam o tom, že by stěžovatel krajský soud kontaktoval. Z obsahu soudního spisu nevyplývá, že by jej krajský soud nevedl řádně nebo že by do něj nezaznamenával úřední záznamy. Naopak na č. l. 24 se nachází záznam o tom, že žalovaná se omlouvá z účasti na předmětném jednání, přičemž tato skutečnost je rovněž zachycena v protokolu o jednání soudu dne 24. 7. 2012 a v odůvodnění napadeného rozsudku, kdy je konstatována omluva žalované.

[22] Není proto naplněn stěžovatelem uplatněný kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[23] Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl (ustanovení § 110 odst. 1 in fine s. ř. s.).

IV. Náklady řízení

[24] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Žalovaná měla ve věci úspěch, podle ustanovení § 60 odst. 2 s. ř. s. však správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění, úrazového pojištění, nemocenského pojištění, pomoci v hmotné nouzi a sociální péče nelze přiznat právo na náhradu řízení, na které by měl jinak nárok podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s.

[25] Protože stěžovateli byl usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2012, č. j. 6 Ads 119/2012 - 14, ustanoven zástupce, JUDr. Josef Cholasta, advokát, Nejvyšší správní soud mu podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. přiznal odměnu za zastupování za dva úkony právní služby ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů – první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem; doplnění kasační stížnosti ze dne 7. 11. 2012. Tato odměna je podle ustanovení § 9 odst. 2 cit. vyhlášky ve spojení s ustanovením § 7 cit. vyhlášky a s ustanovením čl. II vyhlášky č. 486/2012 Sb. stanovena ve výši 500 Kč za jeden úkon právní služby. Dále Nejvyšší správní soud přiznal na náhradě hotových výdajů podle ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu 600 Kč paušální náhrady hotových výdajů (jeden úkon právní služby po 300 Kč). Dohromady tedy Nejvyšší správní soud přiznal částku 1600 Kč jako odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů. Tuto částku bylo dále nutné navýšit o 336 Kč, protože ustanovený zástupce je plátcem DPH (ve výši 21 %). K výplatě této částky pak Nejvyšší správní soud stanovil přiměřenou lhůtu.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. ledna 2013

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu